

až do jejího znovuprovdání 19 — 20% svých požitků k její výživě, míní, že jde o nikoli ryze majetkový nárok ze vzájemného poměru manželů (§ 50 čís. 3 j. n.). Z toho odvozuje, že jde o výlučnou příslušnost sborového soudu první stolice, a považuje za nerozhodno, zda je základem žalobního nároku smír, či zákon. Dále z toho dovozuje, že jde o nezhojitelnou nepřislušnost soudu první stolice, na kterou jest bráti zřetel z úřední povinnosti v každém období rozepře. (§§ 104 II. i 43 j. n. a §§ 477 čís. 3, 478 I. c. ř. s.). Nelze tento právní názor odvolacího soudu schváliti. Podle §u 41 II. c. ř. s. děje se zkoumání příslušnosti soudu v občanských rozepřích na základě žalobcových údajů, leč by soudu bylo již známo, že jsou nesprávné (§ 269 c. ř. s.). Byť i smír uzavřen byl mezi manželi o výživném, nepřestává podle §u 1380 obč. zák. býti samostatnou smlouvou o ryze majetkových nárocích mezi manželi, kterou upravili tyto vzájemné nároky; opírá-li se tedy žaloba svým právním základem o smír, tudíž o předpis §u 1380 obč. zák., může přicházeti v úvahu jenom tento právní základ, nikoli okolnost, že ku smíru zavdal podnět zákonitý nárok manželčin na slušnou výživu, mající svůj zdroj v předpisu §u 91 obč. zák. Ostatně i tento nárok manželčin jest nárokem ryze majetkovým, což vyplývá z toho, že předpisy, upravující majetkové právní nároky manželčiny vůči manželu, zařaděny jsou do 28. hlavy obč. zák. (§§ 1263 — 1266), tedy do II. dílu tohoto zákona, jednajícího o pohledávkových a nikoliv o osobních právech. Mínění, že »ryze majetkovými nároky« sluší rozuměti jenom nároky, při kterých jak právní základ, tak i uplatňovaný předmět patří k majetkovému právu, nelze srovnati s doslovem §§ 50 III. čís. 2 a 3, a 76 j. n., podle nichž jen předmět sporu, to jest žalobní žádost, v tom kterém případě jest pro posouzení příslušnosti směrodatnou. Předmětná příslušnost řídí se podle §u 49 čís. 1 j. n., pokud se týče podle §u 50 I. j. n., proto byl vzhledem ku zažalovanému penízi 403 Kč ku projednání této rozepře příslušným okresní soud.

Čís. 4041.

O přípustnosti odevzdání znamenímí rozhoduje názor obchodu tam, kde to obchodu působí obliže, by se odevzdávalo hmotně a proto se obchod spokojuje odevzdáním znamenímí.

(Rozh. ze dne 2. července 1924, Rv II 387/24.)

Manželé B-ovi dali žalující záložně do zástavy své hostinské zařízení, najmě tři kulečníky, 1 vyšívaný obraz, 1 nástěnné hodiny a dvě zrcadla. Zastavené předměty byly opatřeny viditelnými známkami, jež byly na nich ještě v době, kdy žalovaná banka zabavila exekučně tyto předměty. Žalobě, by bylo zjištěno, že žalobkyni přísluší nárok na přednostní uspokojení z výtěžku exekučního prodeje zabavených movitostí, procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud žalobu zamítl. **Důvody:** Dle §u 452 obč. zák. jest symbolické odevzdání (jako náležitost zřízení práva zástavního na věcech movitých) jen tehdy přípustno, není-li jich hmotné odevzdání z ruky do ruky možno. Je proto zásadně ve všech případech k zřízení práva zá-

stavního třeba, by vlastník odevzdal věci věřiteli a aby oba se shodli v tom, že věřiteli přísluší na těchto věcech právo zástavní. Věřitel musí nabýti držby na těchto věcech. Zákonu nestačí, že jest jasno ze zástavních cedulek, připevněných na věcech, do zástavy daných, že bylo zástavní právo zřízeno právním jednáním (zevní poznatelnost práva zástavního). Zákon žádá jako hlavní prostředek k projevu vůle při zřízení práva zástavního změnu držby, přenesení skutečné moci nad zastavenými věcmi. V tomto případě jedná se o věci, jichž hmotné odevzdání z ruky do ruky jest lehce proveditelné: 3 kulečníky, 1 vyšívaný obraz, zrcadla a 1 pendlové hodiny. Symbolické odevzdání (známkami) tu nemá místa.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y

Právním vytká dovolatelka nesprávné právní posouzení názoru odvolacího soudu, že ve sporném případě bylo odevzdání znamením dle Šu 452 obč. zák. nepřipustno, ježto jde o předměty, které lze odevzdati hmotně. Zákon ovšem připouští v Šu 452 obč. zák. odevzdání znamením jen u věcí, jež hmotného odevzdání nepřipouštějí. Leč tím nemíní říci, že připustno jest odevzdání znamením jen tam, kde hmotné odevzdání jest vyloučeno absolutně, kde tedy fysické odevzdání není vůbec proveditelné. To vysvitá z doslovu Šu 427 obč. zák. Zákon používá tu k vysvětlení pojmu věcí, jež nepřipouštějí hmotného odevzdání, příkladů: nákladní zboží, sklad zboží, nebo jiná věc hromadná. Ačkoliv i při těchto věcech je hmotné odevzdání možno, dopouští zákon jejich odevzdání znamením a nechce tedy stanoviti pojem věcí, které nepřipouštějí hmotného odevzdání tak, že by tím minil věci, které hmotného odevzdání vůbec nepřipouštějí, nýbrž zahrnuje v pojem ten i takové věci, které dle názoru obchodu a dle zvyku se hmotně neodevzdávají. Kde to tedy obchodu působí obtíže, by se hmotně odevzdávalo, a proto obchod spokojuje se s odevzdáním znamením, rozhoduje o přípustnosti odevzdání znamením názor obchodu. Odevzdání zařízení živnostenské provozovny a také zařízení hostince jest obtížno, dle názoru obchodu stačí tu obvyklé odevzdání znamením, protože by požadavek hmotného odevzdání obchod značně stěžoval, a nelze seznati ani, proč by odevzdání znamením mělo býti vyloučeno, když důvěra v majetkový stav dlužníka zůstane stejně ochráněna i znamením, svědčícími zastavením, jež každý snadno viděti může. Předpis Šu 451 a 452 obč. zák. o tradici zástavní a přísnější forma odevzdání znamením při zástavě, aby bylo použito znamení pro každého snadno poznatelných, proti volnější formě tradice vlastnické dle Šu 427 obč. zák. má za účel ochranu bezpečnosti obchodu a důvěry v majetkový stav dlužníka. Ale tomuto požadavku bylo zcela vyhověno i v případě sporném. Jest zjištěno, že bylo použito čitelných a snadno viditelných znamení. Byly nalepeny cedulky, že zařízení hostinské jest žalobkyni zastaveno, na jednotlivých předmětech zařízení zcela zřejmě. Tato znamení byla na oněch předmětech nejen v době odevzdání, nýbrž i v době pozdějšího exekučního zabavení ve prospěch žalované a také ještě při exekčním prodeji. Bezpečnost obchodu a důvěra třetích nebyla tedy ohrožena, když cedulky nezmizely do té doby, kdy žalovaná tohoto práva nabyla a nelze mluviti ani

o tom, že žalovaná tohoto práva nabyla v důvěře, že zástavní právo žalující strany netrvá. Zástavní právo žalobkyně bylo zde tedy v době exekučního zabavení, má přednost před zástavním právem žalované, ježto vzniklo dříve (§ 258 ex. ř.). Zástavní právo, nabyté žalobkyní a znatelné, je právem věcným, absolutně i proti pozdějším nabyvatelům práva na uspokojení působivým, zejména když bylo znatelné i v době nabytí tohoto práva na uspokojení. Proto může se dovoatelka tohoto práva, platnosti jeho nabytí i přednosti dovolávat před zástavním právem žalované.

Čís. 4042.

I v případech §u 371 čís. 1, 2 a 4 ex. ř. lze zrušit zajišťovací exekuci jen z důvodů §u 376 čís. 1, 2, 3 ex. ř.

(Rozh. ze dne 3. července 1924, R I 528/24.)

Soud první stolice zrušil k návrhu dlužníka zajišťovací exekuci vzhledem k tomu, že rozsudky nižších soudů, na jejichž základě byla vedena zajišťovací exekuce, byly rozsudkem nejvyššího soudu zrušeny a věc vrácena soudu první stolice k novému projednání a rozsouzení.

Rekursní soud zamítl návrh na zrušení zajišťovací exekuce. Důvody: Právem dovolává se stěžovatel rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 1743 sb. n. s., dle něhož exekuci zajišťovací lze zrušit jen tehdy, byla-li současně prohlášením neplatnosti nebo neúčinnosti rozsudku neb s jeho zrušením oduznána pohledávka, o jejíž zjištění jde, nebo současně byl zjištěn právoplatně její zánik. V tomto případě pohledávka nebyla právoplatně oduznána, aniž bylo vyřčeno, že zanikla, nýbrž, jak strana povinná sama uvádí, rozsudkem nejvyššího soudu byly rozsudky nižších stolic, na jejichž základě vymáhající strana vedla zajišťovací exekuci, zrušeny a věc vrácena na soud první stolice k novému jednání a vynesení rozsudku. Není tedy zrušení exekuce odůvodněno a poukazuje se v ostatním na důvody onoho rozhodnutí.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Kdy se může povolená zajišťovací exekuce zrušit, udává § 376 ex. ř., ale ani jeden z případů tam naznačených není uplatňován. V úvahu mohl by přijít toliko předpis čís. 3, který však podmínkou zrušení činí, by pohledávka byla věřiteli oduznána, což však v tomto případě ještě nenastalo. Ovšem jest projednávaný případ, kde povolena zajišťovací exekuce podle § 371 čís. 1 ex. ř. nové znění na základě souhlasných rozsudků dvou nižších stolic, jež pak nejvyšším soudem pro neúplnost řízení byly zrušeny, případem novým přičiněným teprv novelou o úlevě soudům ze dne 1. června 1914 čís. 118 ř. zák. (čl. VIII č. 46), takže § 376 ex. ř. na něj nemyslí a myslet nemohl, nemají tedy důvody rozhodnutí čís. 1745 sb. n. s., jež jednalo o případě zajišťovací exekuce podle §u 370, a jejichž se rekursní soud dovolává, pro něj významu, ale právě z § 371 v porovnání s § 376 podává se jasně, že zákonodárce stojí na stanovisku náhled stěžovatelův odmítajícím. Ono nové ustanovení vloženo jest totiž do § 371 ex. ř. tak, že přičleněno k předpisu čís. 1 jako souřadný člen se starým, tam již obsaženým případem, jenž je ten, že